

Înalta Curte de Casație și Justiție

Dosarul .....

Termen .....

Referitor la: Contestația față de Încheierea din data de 04.09.2014 pronunțată de ICCJ în dosarul 5943/1/2013, prin care s-a admis cererea DNA și s-a dispus înlocuirea măsurii preventive a controlului judiciar cu măsura arestului preventiv față de inculpata Nicolae Eugenia Angela

Contestația depusă de inculpata Nicolae Eugenia Angela

Inculpata Nicolae Eugenia Angela prin apărător **solicită în baza art.206 C.P.P, admiterea contestației și:**

- **În principal constatarea nulității absolute a încheierii pronunțate la data de 04.09.2014, conform art. 281 alit. (1) lit. e) NCPP coroborat cu art. 364 alin. (1) NCPP.**
- **În subsidiar, modificarea soluției primei instanțe în sensul respingerii cererii DNA și menținerii măsurii preventive a controlului judiciar, conform art. 206 NCPP.**

Punctul de vedere al apărării va fi dezvoltat în prezentele note pe următoarele aspecte:

1. Prezentarea pe scurt a Încheierii din 04.09.2014 și a solicitării DNA.
2. Prezentarea motivului de nulitate absolută a încheierii din 04.09.2014.
3. Prezentarea conținutului măsurilor preventive luate față de inculpată.
4. Aquisul comunitar referitor la înlocuirea unei măsuri preventive cu măsura mai grea a arestului preventiv.
5. Reglementarea în NCPP a instituției înlocuirii unei măsuri preventive cu o altă măsură mai grea.
6. Condițiile în care se poate dispune înlocuirea unei măsuri preventive cu o altă măsură mai grea.
7. Analiza situației inculpatei.
8. Concluzii.

1. Prezentarea pe scurt a Încheierii din 04.09.2014 și a solicitării DNA

Prima instanță prin încheierea din data de 04.09.2014 a admis solicitarea DNA și a dispus pentru inculpata Nicolae Eugenia Angela înlocuirea măsurii controlului judiciar cu măsura mai grea a arestului preventiv în baza **art.242 alin.(3) din Codul de procedură penală (NCPP)**.

Judecata a avut loc în condițiile în care inculpatul Nicolae Daniel aflat în stare de arest preventiv, nu a fost adus la judecată, iar avocatul acestuia a invocat lipsa de procedură, solicitând amânarea cauzei. Instanța a respins cererea, pe considerentul că solicitarea DNA nu are legătură cu acest inculpat.

Instanța de fond a preluat teza acuzării și a considerat că evaluarea împrejurărilor concrete ale cauzei și **conduita procesuală a inculpatei** conduc la concluzia că măsura preventivă mai grea este necesară pentru realizarea scopului procesului penal prevăzut de art.202 alin.(1) NCPP.

N.B. A se vedea în acest sens Cererea DNA, pag.6 a documentului, alin.2.

În dezvoltarea motivelor de fapt ale încheierii a fost preluată motivarea în fapt a cererii DNA. Se poate observa că plasarea de către inculpată în spațiul public virtual (pe site-ul www.luju.ro) prin intermediul unor scrisori deschise, a unor informații care sunt catalogate de DNA ca fiind apărări care își aveau locul în dosarul penal nr.543/1/2013 al ICCJ și nu în spațiul public, au fost interpretate în sensul unei conduite procesuale care denotă rea credință.

N.B. A se vedea în acest sens Cererea DNA pag.6-18 (sau pct.2.2-2.4).

În motivarea în drept a soluției, **se face referire doar la art.242 alin.(3) NCPP. Cu alte cuvinte, se consideră că textul de lege invocat dezvoltă un motiv de sine stătător de înlocuire a măsurii preventive preexistente cu o măsură mai grea.**

N.B. În cerere nu există nici un fel de analiză a dispozițiilor art.215 alin.(3) și (7) NCPP, considerându-se că acestea nu sunt incidente.

2. Prezentarea motivului de nulitate absolută a încheierii din 04.09.2014

Motivul de nulitate absolută invocat de apărare este cel prevăzut de **art. 281 alit. (1) lit. e) NCPP coroborat cu art. 364 alin. (1) NCPP referitor la situația inculpatului aflat în stare de arest preventiv Nicolae Daniel, care nu a fost adus la judecată la termenul din 04.09.2014.**

Rugăm să observați că potrivit **art. 364 alin. (1)** „aducerea inculpatului aflat în stare de deținere la judecată este obligatorie.”

Rugăm să observați de asemenea că inculpatul Nicolae Daniel lipsă la termenul de judecată din data de 04.09.2014 nu s-a regăsit în nici una din situațiile prevăzute de alin. (2) și (4) ale textului de lege.

În atare condiții, prezența inculpatului Nicolae Daniel la judecată era obligatorie, absența acestuia atrăgând lipsa de procedură care avea consecință firească amânarea cauzei.

Judecata cererii DNA, privind pe inculpata Nicolae Eugenia Angela, în dosarul în care figura ca inculpat și Nicolae Daniel, în condițiile arătate de lipsă de procedură în privința celui de-al doilea inculpat, are drept consecință incidența art. 281 alin. (1) lit. e, respectiv nulitatea absolută a hotărârii pronunțate la acel termen.

3. Prezentarea conținutului măsurilor preventive luate față de inculpată.

În speță, față de inculpata Nicolae Eugenia Angela au fost luate următoarele măsuri preventive:

- a) Arest preventiv, pentru aproximativ 200 zile (28.10.2013 – 27.05.2014);
- b) Arest la domiciliu pentru aproximativ 23 zile (27.05.2014 – 20.06.2014);
- c) Control judiciar de aproximativ 60 zile (20.06.2014 – inclusiv în prezent);

N.B. A se vedea în acest sens și Cererea DNA pag.6 pct.2.2.

ICCJ prin hotărârea pronunțată în data de 27.05.2014 în dosarul cu nr.2073/1/2014, prin care s-a admis contestația inculpatei și s-a dispus înlocuirea măsurii arestului preventiv cu măsura arestului la domiciliu:

- A prevăzut obligațiile stabilite în sarcina inculpatei, făcându-se aplicarea dispozițiilor art.221 – „Conținutul măsurii arestului la domiciliu”, alin.(2) NCPP.

N.B. Obligațiile stabilite în sarcina inculpatei Nicolae Eugenia Angela au fost: - să nu părăsească imobilul în care locuiește fără permisiunea instanței în fața căreia se află cauza; - să se prezinte în fața organului de urmărire penală, a judecătorului de drepturi și libertăți, a judecătorului de cameră preliminară sau a instanței de judecată ori de câte ori este chemat; - să nu comunice cu numiții Ghaziri Rami, Gheorghe Sorin, Crețu Daniel, Marinescu Florescu Alexandru Ștefan, Șerbănescu Maria Mihaela, Kharrat Emile, Marin Ionela-Alina, Șandor Valentina, Popescu Carmen, El-Barake Carmen-Marilena, Ghiță Lavinia, Grigoraș Ionuț, Buzescu Mihăiță-Marian, Țârcomnicu Dorel, Constantin Mitică, Zadară Ghiță, Simion Alexandru-Mihai, Gheorghe Ramona, Udriște Aurel sau cu membrii familiilor acestora direct sau indirect.

- A atras atenția inculpatei că, în situația încălcării cu rea credință a oricărei obligații prevăzute în hotărârea judecătorească, instanța poate înlocui măsura preventivă a arestului la domiciliu cu măsura arestului preventiv, făcându-se astfel aplicarea dispozițiilor art.221 – „Conținutul măsurii arestului la domiciliu”, alin.(4) NCPP.

ICCJ prin Încheierea pronunțată în data de 20.06.2014 în dosarul cu nr.9543/1/2014, prin care s-a dispus înlocuirea măsurii arestului la domiciliu cu măsura controlului judiciar:

- A prevăzut obligațiile stabilite în sarcina inculpatei, făcându-se aplicarea dispozițiilor art.215 – „Conținutul controlului judiciar”, alin.(1)-(3) NCPP.

N.B. Obligațiile stabilite în sarcina inculpatei Nicolae Eugenia Angela au fost: - să se prezinte la instanța de judecată ori de câte ori este chemată; - să informeze de îndată instanța de judecată cu privire la schimbarea locuinței; - să se prezinte la organul de poliție desemnat cu supravegherea sa, respectiv unitatea de poliție din circumscripția unde locuiește, respectiv Poliția Sector 2 București, conform programului de supraveghere întocmit de organul de poliție sau ori de câte ori este chemată; - să nu depășească teritoriul României, fără încuviințarea prealabilă a instanței de judecată.

- A atras atenția inculpatei că în situația încălcării cu rea credință a oricărei obligații prevăzute în hotărârea judecătorească, instanța poate înlocui măsura preventivă a controlului judiciar cu o măsură preventivă mai grea, făcându-se aplicarea dispozițiilor art.215 – „Conținutul controlului judiciar”, alin.(3).

4. Aquisul comunitar referitor la înlocuirea unei măsuri preventive cu măsura mai grea a arestului preventiv.

În materia înlocuirii unei măsuri preventive cu o altă măsură mai grea, aquisul comunitar este consecvent principiilor înscrise în Recomandarea Rec(2006)13* a Comitetului de Miniștri al statelor membre referitoare la reținerea în custodie, la condițiile de custodie și la garanțiile împotriva abuzului.

Dintre acestea menționăm:

- Deținerea în detenție a unei persoane trebuie să constituie excepția și nu regula.
N.B. A se vedea în actul menționat Principii Generale. pct.3 alin.(1).
- Deținerea în detenție **nu se poate aplica din motive represive.**
N.B. A se vedea în actul menționat Principii Generale. pct.3 alin.(3).
- Analiza situației care poate determina deținerea în detenție sau înlocuirea unei măsuri preventive mai ușoare cu **deținerea în detenție presupune analiza obligațiilor care i-au fost impuse în mod expres inculpatului.**
N.B. A se vedea în actul menționat II. Utilizarea reținerii în detenție . pct.9 alin.(1) lit.d.

De asemenea conform aquisului comunitar, legislațiile naționale trebuie să reglementeze clar îngrădirile dreptului la libertate și **să ofere garanții legale eficiente**, menite să limiteze abuzurile.

5. Reglementarea în NCPP a instituției înlocuirii unei măsuri preventive cu o altă măsură mai grea.

CCP în Partea Generală, Titlul V, Capitolul I reglementează măsurile preventive care se pot dispune în cursul procesului penal.

Capitolul I intitulat – Măsurile Preventive, cuprinde 7 secțiuni, din care:

- secțiunea 1 cuprinde dispoziții generale,
- secțiunile 2-6 sunt dedicate măsurilor preventive propriu-zise, respectiv Reținerea (2), Controlul Judiciar(3), Controlul Judiciar pe cauțiune (4), Arestul la domiciliu (5) și Arestarea preventivă (6).
- Secțiunea a 7-a denumită „**Încetarea de drept, revocarea și înlocuirea unei măsuri preventive cu o altă măsură preventivă**”, cuprinde dispoziții procedurale aplicabile instituțiilor juridice de drept penal cuprinse în denumirea secțiunii.
- Secțiunea a 8-a cuprinde dispoziții speciale aplicabile minorilor.

În legătură cu fiecare măsură preventivă, legiuitorul a încercat, în secțiunile dedicate acestora, să reglementeze cât mai multe aspecte legate de condițiile generale de aplicare, dispozițiile procedurale incidente și **conținutul acestora**. În cadrul conținutului, pe lângă prevederea detaliată a îngrădirilor care se pot aduce, s-au prevăzut de asemenea norme cu valoare de **garanții ale dreptului la libertate**.

În cadrul articolelor din secțiunile 2-6, dedicate conținutului acestor măsuri s-au prevăzut printre altele și dispoziții referitoare la:

- Obligațiile (îngrădirile) pe care inculpații le vor avea prin luarea acelei măsuri preventive. Aceste obligații formează conținutul efectiv al măsurii preventive care se va aplica;
- Obligația organului judiciar care aplică măsura, ca în cuprinsul actului procedural de dispunere a măsurii să se prevadă în mod expres obligațiile inculpatului, precum și obligația de a se atrage atenția inculpatului că în caz de încălcare cu rea credință a obligațiilor care îi revin, măsura preventivă poate fi înlocuită cu una mai grea;
- Condiția esențială care să permită **înlocuirea unei măsuri preventive** cu una mai grea, care în toate cazurile constă în încălcarea cu rea credință a unei obligații

înscrise în actul procedural de aplicarea a măsurii sau suspiciunea rezonabilă a săvârșirii unei noi infracțiuni.

N.B. În cazul Secțiunii a 3-a – Controlul judiciar, art.215 - „Conținutul controlului judiciar” prevede în alin.(1) și (2), obligațiile care se pot dispune față de inculpat. În alin.(3) sunt prevăzute obligațiile organului judiciar ca, în actul procedural, să enumere exhaustiv îndatoririle inculpatului și să atragă atenția că în caz de încălcare cu rea credință a obligațiilor de către inculpat **se poate dispune** înlocuirea măsurii preventive cu una mai grea. Alin.(3) are valoare de **garanție a dreptului la libertate**. În fine, alin.(7) prevede **condiția esențială necesară** pentru înlocuirea măsurii preventive cu una mai grea, **respectiv încălcarea cu rea credință a unei obligații** înscrise în actul procedural de aplicarea măsurii **sau suspiciunea rezonabilă a săvârșirii unei noi infracțiuni**.

N.B. În cazul Secțiunii a 4-a – Controlul judiciar pe cauțiune, art.217 - „Conținutul cauțiunii” prevede în alin.(3), obligațiile care se pot dispune față de inculpat și obligațiile organului judiciar de a enumera exhaustiv îndatoririle inculpatului și de a atrage atenția că în caz de încălcare cu rea credință a obligațiilor de către inculpat se poate dispune înlocuirea măsurii preventive cu una mai grea, și în alin. (9) condiția esențială necesară pentru înlocuirea măsurii preventive cu una mai grea, respectiv încălcarea cu rea credință a unei obligații înscrise în actul procedural de aplicarea a măsurii sau suspiciunea rezonabilă a săvârșirii unei noi infracțiuni.

N.B. În cazul Secțiunii a 5-a – Arestul la domiciliu, art.221 - „Conținutul măsurii arestului la domiciliu” prevede în alin.(1) și (2), obligațiile inculpatului, în alin.(4) obligațiile organului judiciar de a enumera exhaustiv îndatoririle inculpatului și de a atrage atenția că în caz de încălcare cu rea credință a obligațiilor de către inculpat se poate dispune înlocuirea măsurii preventive cu una mai grea, și în alin. (11) condiția esențială necesară pentru înlocuirea măsurii preventive cu una mai grea, respectiv încălcarea cu rea credință a unei obligații înscrise în actul procedural de aplicarea a măsurii sau suspiciunea rezonabilă a săvârșirii unei noi infracțiuni.

Normele din Secțiunea a 7-a denumită „**Încetarea de drept, revocarea și înlocuirea unei măsuri preventive cu o altă măsură preventivă**”, sunt norme care se aplică în completarea și împreună cu normele referitoare la instituțiile juridice ale revocării și înlocuirii măsurilor preventive prevăzute în întreg Titlul V – „Măsurile preventive și alte măsuri procesuale”. Printre acestea se regăsesc și cele menționate în prezentele note scrise și care țin de secțiunile 2-6 (Secțiunea a 2-a – Reținerea, Secțiunea a 3-a – Controlul judiciar, Secțiunea a 4-a Controlul judiciar pe cauțiune, Secțiunea a 5-a Arestul la domiciliu și Secțiunea a 6-a – Arestarea preventivă).

6. Condițiile în care se poate dispune înlocuirea unei măsuri preventive cu o altă măsură mai grea.

Analizând instituția înlocuirii unei măsuri preventive cu o altă măsură mai grea, respectiv măsura arestului preventiv, analizând normele din întreg Titlul V – „Măsurile preventive și alte măsuri procesuale” din CCP și ținând totodată cont de preocupare aquisului comunitar pentru respectarea dreptului fundamental al omului la libertate, apărarea a ajuns la concluziile expuse în continuare.

Textele de lege cu relevanță în rezolvarea problemei sunt cele expuse în continuare:

Art. 215. - „Conținutul controlului judiciar”

„(1) Pe timpul cât se află sub control judiciar, inculpatul trebuie să respecte următoarele obligații:

a) să se prezinte la organul de urmărire penală, la judecătorul de cameră preliminară sau la instanța de judecată ori de câte ori este chemat;

b) să informeze de îndată organul judiciar care a dispus măsura sau în fața căruia se află cauza cu privire la schimbarea locuinței;

c) să se prezinte la organul de poliție desemnat cu supravegherea sa de către organul judiciar care a dispus măsura, conform programului de supraveghere întocmit de organul de poliție sau ori de câte ori este chemat.

(2) Organul judiciar care a dispus măsura poate impune inculpatului ca, pe timpul controlului judiciar, să respecte una sau mai multe dintre următoarele obligații:

a) ....- k)

(3) În cuprinsul actului prin care se dispune luarea măsurii controlului judiciar sunt prevăzute în mod expres obligațiile pe care inculpatul trebuie să le respecte pe durata acestuia și i se atrage atenția că, în caz de încălcare cu rea-credință a obligațiilor care îi revin, măsura controlului judiciar se poate înlocui cu măsura arestului la domiciliu sau măsura arestării preventive.

.....

(7) În cazul în care, pe durata măsurii controlului judiciar, inculpatul încalcă, cu rea-credință, obligațiile care îi revin sau există suspiciunea rezonabilă că a săvârșit cu intenție o nouă infracțiune pentru care s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva sa, judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată, la cererea procurorului ori din oficiu, poate dispune înlocuirea acestei măsuri cu măsura arestului la domiciliu sau a arestării preventive, în condițiile prevăzute de lege.

.....

Art. 242. - „Revocarea măsurilor preventive și înlocuirea unei măsuri preventive cu o altă măsură preventivă”(1) .....

(3) Măsura preventivă se înlocuiește, din oficiu sau la cerere, cu o măsură preventivă mai grea, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru luarea acesteia și, în urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei și a conduitei procesuale a inculpatului, se apreciază că măsura preventivă mai grea este necesară pentru realizarea scopului prevăzut la art. 202 alin.(1).

Înlocuirea unei măsuri preventive cu o măsură mai grea, se poate dispune doar dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- **Condiția esențială care constă în încălcarea cu rea credință a unei obligații înscrise în actul procedural prin care s-a dispus măsura de înlocuit** sau existența unei suspiciuni rezonabile a săvârșirii unei noi infracțiuni.

N.B. A se vedea în acest sens dispozițiile Titlului V din NCPP și în special a art.215 - „Conținutul controlului judiciar” alin.(7). Obligațiile la care se referă alin.(7) din art.215 sunt cele prevăzute în același art. la alin.(1)-(3)

- **Îndeplinirea celorlalte condiții prevăzute de art.242** – „Revocarea măsurilor preventive și înlocuirea unei măsuri preventive cu o altă măsură preventivă”, alin.(3) din NCPP, respectiv:
  - a) Îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru a se putea dispune măsura preventivă mai grea.
  - b) În urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei și a conduitei procesuale a inculpatului, se apreciază că măsura preventivă mai grea este necesară pentru realizarea scopului prevăzut la art.202 alin.(1).

Relația dintre textele de lege invocate este următoarea:

- Art.215 alin.(7) prevede condiția esențială **care poate atrage înlocuirea** măsurii preventive cu una mai grea;
- Art.242 alin.(3) instituie niște **condiții suplimentare pe baza cărora posibilitatea oferită de art.215 alin.(7) se pune sau nu în aplicare.**

Condițiile prevăzute de art.242 „Revocarea măsurilor preventive și înlocuirea unei măsuri preventive cu o altă măsură preventivă”, alin.(3) din NCPP **au valoare juridică de garanții suplimentare ale dreptului la libertate.**

7. Analiza situației inculpatei

După cum se poate observa situația inculpatei este următoarea:

- **Nu a încălcat în nici un fel obligațiile impuse de ICCJ** prin Încheierea pronunțată în data de 20.06.2014 în dosarul cu nr.9543/1/2014, prin care s-a dispus înlocuirea măsurii arestului la domiciliu cu măsura controlului judiciar **și nici nu există suspiciunea rezonabilă a săvârșirii cu intenție a unei noi infracțiuni;**
N.B. Obligațiile stabilite în sarcina inculpatei Nicolae Eugenia Angela au fost: - să se prezinte la instanța de judecată ori de câte ori este chemată; - să informeze de îndată instanța de judecată cu privire la schimbarea locuinței; - să se prezinte la organul de poliție desemnat cu supravegherea sa, respectiv unitatea de poliție din circumscripția unde locuiește, respectiv Poliția Sector 2 București, conform programului de supraveghere întocmit de organul de poliție sau ori de câte ori este chemată; - să nu depășească teritoriul României, fără încuviințarea prealabilă a instanței de judecată.
- Prima instanță a preluat opinia DNA în sensul că prin așa zisa conduită procesuală a inculpatei care a postat pe spațiul virtual o serie de informații care privesc învinuirile penale, atitudine care ar denota rea credință s-a creat o stare de pericol.

În drept, Prima instanță ca și DNA a considerat că art.242 alin.(3) prevede un caz de sine stătător de înlocuire a măsurii preventive cu una mai grea. În opinia autorităților, gravitatea faptelor penale imputate inculpatei și conduita procesuală a acesteia, considerată plină de rea credință, sunt suficiente pentru a atrage înlocuirea măsurii controlului judiciar cu arestul preventiv.

După cum se observă, Prima Instanță și DNA schimbă finalitatea dispozițiilor art.242 alin.(3) NCPP, din garanții suplimentare ale dreptului la libertate în caz simplificat și de sine stătător de înlocuire a măsurii preventive cu una mai grea.

8. Concluzii.

Solicităm:

- **În principal constatarea nulității absolute a încheierii pronunțate la data de 04.09.2014, conform art. 281 alit. (1) lit. e) NCPP coroborat cu art. 364 alin. (1) NCPP.**
- **În subsidiar, modificarea soluției primei instanțe în sensul respingerii cererii DNA și menținerii măsurii preventive a controlului judiciar, conform art. 206 NCPP.**

**Pt. Nicolae Angela
Av. TACHE SIMONA**

LUMEA JUSTITIEI.RO